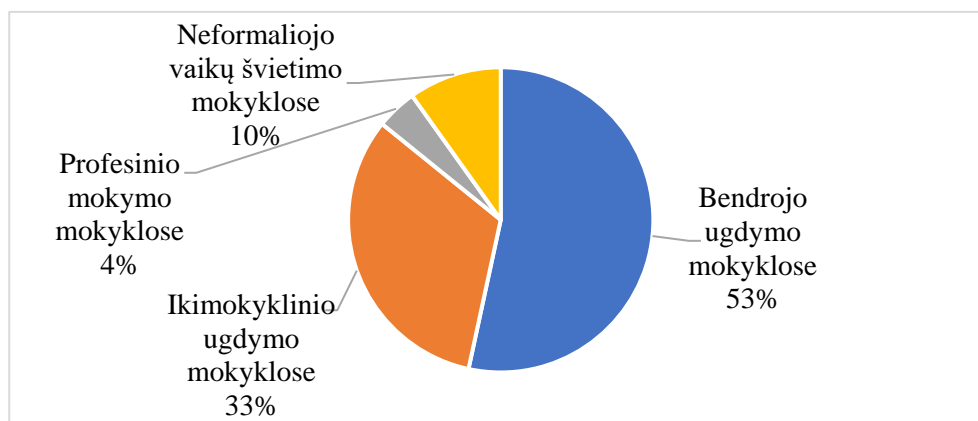

Vilniaus miesto savivaldybė

2020–2021 m. m. Vilniaus miesto savivaldybėje dirbo 13 263 pedagoginiai darbuotojai, iš jų – 7 081 (53 proc.) bendrojo ugdymo, 4 301 (33 proc.) ikimokyklinio ugdymo, 572 (4 proc.) profesinio mokymo, 1 309 (10 proc.) neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.).

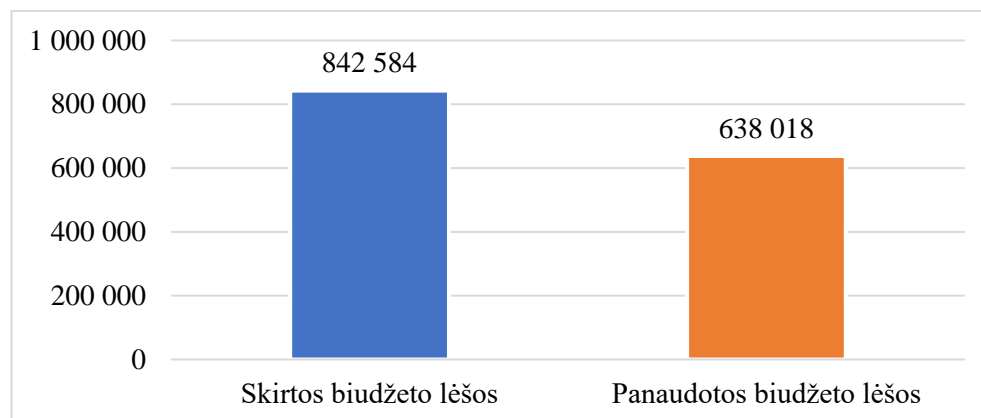
1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

2 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 76 proc.

Biudžeto lėšos, tenkančios pedagogų kvalifikacijai tobulinti (eurais)

Vilniaus m. savivaldybėje vienas iš PKT paslaugas teikiančių teikėjų yra Vilniaus švietimo pažangos centras (toliau – Centras), tačiau ši institucija nėra akredituota. Daugelis mokymų vyko nuotoliniu būdu. Savivaldybė duomenų apie PKT poveikį ugdymo kokybei ir mokinių pasiekimams nepateikė. 2021 m. Centras vykdė 9 prioritetines programas, kuriose dalyvavo 1 195 pedagoginiai darbuotojai. Bendradarbiaudamas su Mokyklų tobulinimo centru, Centras vykdė 2 programas bendrojo ugdymo ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovams bei pavaduotojams (323 dalyviai); 1 programą pradedantiesiems mokytojams (30 dalyvių); bendradarbiaujant su VDU, vykdyta 1 programa ikimokyklinio ugdymo įstaigų ugdytojams (41 dalyvis); 1 programa bendrojo ugdymo mokytojams įgyvendinta bendradarbiaujant su VGTU (20 dalyvių); 1 programa, akredituota VU, – pradinių klasių mokytojams (285 dalyviai); 1 – bendrojo ugdymo matematikos mokytojams, dirbantiems su 2–6 klasių mokiniais (350 dalyvių); 1 programa, akredituota VU, – įvairių dalykų bendrojo ugdymo mokytojams (80 dalyvių); 1 – bendrojo ugdymo mokyklų bendruomenių atstovams, bendradarbiaujant su VšĮ „Kūrybinės jungtys“ (66 dalyviai).

Vilniaus m. savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2021 m. įsivertinimo ir pažangos duomenų, susijusių su PKT ir jo poveikiu, analizė

Mokyklų įsivertinimo ir pažangos anketos duomenimis, daugelis Vilniaus m. pedagoginių darbuotojų tobulino skaitmeninio raštingumo kompetenciją (informacijos valdymo, komunikavimo, skaitmeninio turinio kūrimo, skaitmeninio mokymo ir mokymosi, skaitmeninio raštingumo problemų sprendimo). Tobulintos *bendrosios* kompetencijos (lyderystės, kūrybiškumo, problemų sprendimo ir kritinio mąstymo, refleksijos ir įsivertinimo). Daug dėmesio skirta socialinei emocinei kompetencijai (savikontrolei, stresui valdyti, emociniam intelektui ugdyti), mokymuose dalyvavo beveik visų mokyklų mokytojai. Dalyvaudami įvairiuose kituose PKT mokymuose, tobulino *specialiąsias* kompetencijas (ugdymo(si) turinio kūrimo, ugdytinio pažangos, pasiekimų vertinimo ir grįžtamojo ryšio užtikrinimo, bendravimo ir bendradarbiavimo, ugdymo(si) aplinkų kūrimo, mokinių motyvavimo ir paramos jiems, profesinio tobulėjimo, mokinio pažinimo ir jo pažangos pripažinimo, dalyko turinio planavimo ir tobulinimo). Ruošdamiesi įtraukiojo ugdymo pokyčiams, mokytojai gilino įtraukiojo ugdymo taikymo ir įgyvendinimo mokykloje žinias, įgijo profesinių žinių apie specialiųjų ugdymosi poreikių, autizmo spektro sutrikimų turinčių mokinių ugdymą, kaip atpažinti SUP turinčius mokinius ir kokią pagalbą jiems teikti per pamokas. Dalis mokytojų tobulino medijų raštingumo kompetenciją. Daug mokyklų vadovų tobulino vadybines kompetencijas (strateginio mąstymo ir pokyčių valdymo, vadovavimo ugdymui ir mokymuisi, vadovavimo pedagogų kvalifikacijos tobulinimui, švietimo įstaigos partnerystės ir bendradarbiavimo).

Po kvalifikacijos tobulinimo pedagoginiai darbuotojai taikė naujai atrastus, išmokus metodus, strategijas, teorijas bei metodikas. Skaitmeninio raštingumo mokymuose pedagogų įgytos žinios sėkmingai taikytos pamokose: plačiai naudotas įvairus skaitmeninis turinys, sukurtas skaitmeninių užduočių bankas individualizuotam mokinių ugdymui(si). Mokinių žinioms tikrinti engti testai naudojant įvairias skaitmenines programėles. Mokiniams į(si)vertinti taikyti inovatyvūs mokymo metodai, strategijos, skaitmeninės programos. Mokytojai rengė įdomią ir patrauklią mokymosi medžiagą, į ugdymo procesą integravo STEAM veiklas. Naudojant skaitmeninį įrankį (*Reflectus*), įvesta nauja mokinių įsivertinimo sistema. Pradinių klasių mokytojai sėkmingai integravo informacinio raštingumo ir programavimo elementus į ugdymo turinį ir naudojo mokinių skirtybių ir galimybių pažinimo, pagalbos teikimo mokantis, ugdymo(si) aplinkų, ugdymosi turinio ir situacijų įvairovės kūrimo strategijas. Teikiant informaciją tėvams ir mokiniams apie mokymosi sėkmes ir sunkumus, taikyta grįžtamojo ryšio strategija. Kai kurios mokyklos taikė mokinių bendradarbiavimą skatinančius metodus, sumanaus skaitymo ugdymo strategijas, kūrė individualius testus mokinių pasiekimams įvertinti, diferencijuoti ir individualizuoti užduotis. Taikytas kolegialus grįžtamasis ryšys, skatinęs mokytojus bendradarbiauti, dalytis gerąja patirtimi ir mokytis vieniems iš kitų. Sukurtas pagalbos teikimo modelis mokiniams. Dirbdami su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniams švietimo pagalbos specialistai taikė naujas metodikas, pvz., elgesio korekciją įvairiapusių raidos sutrikimų turintiems mokiniams. Kokybiškiau rašyti individualūs planai SUP turintiems mokiniams. Daugelyje mokyklų vadovai pristatė ir išbandė vadybinę „Nuolatinio tobulinimo“ metodiką.

Mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir vadovų mokymasis turėjo poveikio mokinių pasiekimams ir pažangai. Mokyklų įsivertinimo duomenys rodo, kad pedagogų profesinis tobulėjimas turėjo teigiamos įtakos mokinių pasiekimams ir pažangai. Daugelis mokyklų vykdė įvairias apklausas, tyrimus ir nustatė, kad:

- daugumai mokinių ugdymosi procesas tapo įdomesnis, sustiprėjo mokinių susidomėjimas mokomuoju dalyku, padidėjo mokinių motyvacija ir atsakomybė dėl mokymosi rezultatų;
- mokiniai įgijo daugiau savarankiškumo išsikeliant ugdymosi tikslus ir uždavinius;
- pakilo mokinių savivertė;
- mokiniai aktyviau įsitraukė į mokymosi proceso aptarimą, išmoko reflektuoti, įsivertinti, patys stebėjo, fiksavo savo pažangą, stiprėjo mokėjimo mokytis kompetencijos;
- pastebėtas mokyklose gerėjantis mikroklimatas;

- pastebėta kiekvieno mokinio individuali pažanga, padaugėjo gerai ir labai gerai besimokančių mokinių skaičius arba mokinių pažangumo rodikliai išliko stabilūs.

Naudojant įvairias virtualias mokymosi priemones, technologijas ir informacijos šaltinius, mokymo(si) procese išaugo mokinių pasiekimų lygmuo (daugiau mokinių pasiekė aukštesnį pasiekimų lygį, nes įgijo pasitikėjimo savimi ir išmoko būti savarankiški, dirbdami su skaitmeninėmis priemonėmis). Kai kuriose mokyklose naujų technologijų (įrenginių, programinės įrangos, programų) valdymo metodika darė įtaką aukštiems mokinių PUPP rezultatams. Sėkmingai organizuotas nuotolinis mokymas(is) ir nuotolinės konsultacijos abiturientams lėmė aukštus VBE visų laikytų dalykų rezultatus (VBE rezultatų vidurkiai aukštesni nei praeitų metų). Pagerėjo 5–8 kl. mokinių reflektavimo įgūdžiai (mokiniai gebėjo išsikelti asmeninius mokymosi tikslus, daugelis įsitraukė į sistemingą individualios mokymosi patirties reflektavimą). Kai kurios mokyklos teigė, kad dėl pasikeitusių ugdymo sąlygų per pandemiją sunku įvardyti poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai.

Rekomendacija

Kadangi savivaldybėje nėra pedagogų kvalifikacijos tobulinimo institucijos, atsižvelgiant į pateiktus duomenis, *siūloma* Savivaldybės administracijos švietimo padaliniiui *atlikti* pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo ir mokinių pasiekimų koreliacijos stebėseną.